

במדינה

חלי אביב

סטריפט'ז כן.

תיאטרון לא!

צעירים וזקנים שיתפו פעולה

עם אנשי תיאטרון במחאה

על איסור קיום

הצגות בלילות שבת

"סוחרי הגומי האמיתיים הם המפדל" ל" קרא חיים חפר המשורר מעל מדרגות הקאמרי, כשהקהל המשולהב מוחא כפיים בקצב.

טליה בהרל (23), עורכת במחלקת החד" שות סי.בי.אס. בעלת שיער בהיר גולש ופני נערת-זוהר, הגיעה להפגנה חצי בתפקיד, חצי מתוך הוזהרות. — "זאת חרפה ובושה" השתלבה הבחורה גבוהת

קהל הצופים בהפגנת "תיאטרון על המדרגות" נקודת-אחיה

לדבריהם. "כאיש קולנוע וחובב תיאטרון, אני מרגיש בחסרונו של מקומות שבהם אפשר לראות הצגות טובות." אמר שאול דישי מתולתל השיער. "אני וחברתי עובד דים כימעט כל יום בשבוע. יום שישי זה הזמן היחיד שבו אנחנו יכולים לצאת. בשאר ימי השבוע כימעט אין זמן."

"הם יכולים לשבת בבית, אם הם רוי צים." הוסיפה חברתו. "שיתנו לנו לע" שות מה שאנחנו רוצים. או שיסגרו את הכל או שיפתחו הכל, אבל להחליט שזה כן וזה לא, אני לא מבינה את ההבדל. הם אמילו לא טרחו להסביר את עצמם." "דיכוי חופש הפרט." "אבא ואמא רואים טלוויזיה בבית." סיפר שאול מוע" לם (13), השובב. שאול בא עם המישה מחברו מבית הספר דוגמא בתל-אביב, להפגין. "כי אבא שלי המליץ שאבוא. הוא אולי עוד מעט יצא, או בינתיים באתי עם החברים."

שאול ובני כיתתו נהגים לצאת בימי שישי למסיבות, או סתם להודנג'ן. "זה סתם שטויות מה שהדתיים אומרים" רטן שאול, כשחבריו מהנהנים בראשיהם לאות הסכמה. "יותר טוב, אני חושב, שגלך לסרטים או למופעים במקום להסתובב סתם ברחובות. אבא אומר שזה דיכוי חופש הפרט."

את ההופעה שנמשכה כחצי שעה, פתח שחקן הקאמרי אורי לוי: "הייתי שמח להזמין את כולכם לבניין." אמר השחקן. "אבל ראש-העיר הודיע שלא יפוצץ את הקאוליציה. להיות שחקן זה לא נוח. אני עובד כשכולם נחים, אבל במקצוע הזה בחרתי ואני לא מתחרט. התענוג הגדול שלנו זה לראות את האנשים באים לקול" נוע או להצגות בשעת מנוחתם, אבל ביום שישי, יום המנוחה אי אפשר, כי בגין אסור על ציצי וציצי אסר עלי. תרשו לי לצחוק — אני ועוד מאות אחרים הול" כים כל יום שבת לראות מישהי קדור" גל, אז למה כדורגל זה לא חילול שבת ותיאטרון כן?"

להמשיך את המהפיכה. אריק לביא ואשתו שושיק המשיכו את המופע במערכון מאת אפרים קישון על המישחק באבא ואמא. את חלקו האחרון של ה" מערכון שינו לקול צחוק הקהל. אריק: "אבא קם ואומר לאמא — את אסון לילדים, את לא בן אדם." שושיק: "למה?"

אריק: "למה את עורכת ישראל את לא מאמינה באלוהים, את הולכת ביום שי" שי לתיאטרון..."

כאשר נרגע הקהל מצחוקו, שאל אריק: "אפשר להמשיך את המהפיכה?" והשניים המשיכו בקולי קולות כשהקהל רב של אנשים צופה בהם מהמירפסת השכנות. בשמלה אדומה יפה וזוהרת, הופיעה ה" שחקנית חנה מרון על מדרגות הבניין: "כשאנחנו שרים את התיקוה." אמרה ה" שחקנית. "אנו שרים — להיות עם חופשי בארצנו" ואני רוצה שנמשיך להיאבק ולהיות עם חופשי בארצנו." אמרה מרון סות לדכא את חופש הפעולה. "אמרה מרון בלהט. "אף אחד לא מנסה להכריח אדם דתי באמת, שיעשה דברים שבניגוד לרצו" נו. אז למה להכריח אותנו? יש לנו בע" יות של פעו חברתי ושל בנינוער, שאין להם איפה להיות. ואין כמו תיאטרון ש" (המשך בעמוד 36)

שולמית אדוני מפגינה

חנה מרון נואמת

התחייבות כלפי הקהל

מפגינות נגד ביטול הצגות התיאטרון בלילות שבת

לא הסבירו את עצמם

הקומה. "הגיע הזמן להפסיק את הכפייה הדתית הזאת." ניסים ציון (50), מנהל צוותא ואחד מ" מארגני הופעת המחאה, מחה בפניו של מי שהיה מעוניין להאזין לדבריו: "עדיף שהנוער ילך לתיאטרון ולא יסתובב סתם ברחובות. מה פיתאום הדתיים התעוררו דווקא עכשיו?" הופעת המחאה של אנשי הבמה ביום השישי שעבר על מדרגות הקאמרי וכתה בעידודם של מאות מבוגרים ובנינוער שהצטופפו מאחרי מחסומי המישרה בקרן הרחובות פרישמן—פרוג בתל-אביב. חלקם נשאו שלטים שעליהם היה כתוב בין הש" אר: "ממחדל למחדל עולה המפדל"ל"; "מיעוט דתי השתלט על הרוב"; "מדוע

טים והטלאים והשיפוצים. בשבילך ההיס" טוריה היא מותר המיספרים-של-הצנזור (הצנזור הוא כמוכן את!).

לא אני מגמד את דמות אבי, אלא אתם מגמדים את דמות עצמכם. אני לא מגדיל ולא מקטין. אני מציג דברים כפי שהם (זוהי הגדרת האמת). מידעיהיסוד חשוב ויקר לי מסטריאוטיפים של תדמיות. ובכ" לל, מוקדם להגיד היום שהבשרירודם משה שרת ייצא כל-כך רע בעיני הקורא בעוד שלוש מאות שנה.

את באמת יודעת את הסוד הזה כבר עכשיו? כמוכן לא. אלא מה? קוסטית" בשמים יש לך על האיציטבה שלך, ובכל פעם שחודר לחדרך הלא-כל-כך-מוגן איהו סירחון את נוטלת אותה, ממשמשת בה ברוח הנאה, מריחה ראשיבה נשף: "אוי משה משה, איזה גינטלמן היית! איזה אביר היית! אומנם את דרכך המדינית" ביטחונית לא גרסתי, אבל העברית שלך היתה באמת נהדרת!" מה לעשות, זה לא "עובד" יותר. נפלה הקופסית והתנפצה בשבילך. אביר החלומות חזר לארץ ה" חלומות שלא היתה ולא נבראה, ואת נש" ארת בערובימייך מול המציאות האפורה, האכזרית, התובעת חשבון נפש כן.

אז אל תעשי לך חיים נוחים ותתבעי את נזק הכאב ממני. תתבעי אותו מעצ" מך. את וחברייך יכולתם להדיח את משה שרת לפני שנבחר כראש-משלה בישראל, ואז היומן לא היה נכתב. יכולתם גם לעמוד לימין משה שרת, ואז היה נכתב יומן אחר. אבל אחרי כל זה — אחרי כל מה שהיה ואין שהיה — לבוא ולמלל מליצות על "תדמית"? מה זה, אין לך ראי בביתך? הרי את הבעיה ולא משה שרת. ואם יש לך טענות אל משה שרת גם אחרי מותו — זו הבעיה שלך ולא שלי.

השתעבדות

בולשביקית

ב. "אינני רוצה לקרוא". שבת מימן ושבת משמאל ובאמצע יום שישי! לא, להיפך — יום חול מזה יום חול מזה, מסביב בעיות ומצוקות ושא" לות'קיום נוראות המהיכות שיקול ומח" שבה אמצעים וכנים, ואת נופשת לך במין שבת-קידש של נוחות, הכל מונח אצלך במקומו, הכל ברור, הכל מסודר, ואסור להפריע, אסור לזעזע (הטיח עלול להת" קלף!). אסור להסתייע במחשבות, בהש" קפות, בביקורת של אדם שעמד — ולא חשוב אם בצדק או לא בצדק, בכישרון או לא בכישרון — ליד ההגה בשנים גורליות, או לפחות גורליות למדי, מפני "שהור" סים את דמותו!"

השתעבדות בולשביקית שכזאת לנוח" יות אישית—נפשית-מיפלגתית-פוליטית היא תופעה בוויה, אם גם אופיינית בחוגים מסוימים. בחברתנו המסואבת והפרובינ" ציאלית גם יחד, ועד כד"יך את הפרוגנת באקסיומות שלך (ובפחדים שלך, ובראש ובראשונה בפחד שמא אייפה איישים תי" אלצי לסנות כהוא זה מ"השקפת העולם" המוצקה שלך; זה מזכיר לי את "העקש" נות המבורכת" של גולדה מאיר, "האמא הגדולה של מלחמת יום-הכיפורים"), וכמו שהודי דתי החושש שלבנה אחת שתוון בחומת תרי"ג המיצוות תערעז את התורה כולה, כך גם את, גוזרת את הצנזורה שאת מבקשת להטיל על הכלל גם על עצמך, כאילו יש בזה להעיד על איוו אמת ומוס" ריות עצמית — שהרי את אינך מרשה לעצמך — מה שאינך מרשה לאחרים, בניגוד לאפיפיור או לצנזור-התכס"ל" הסרטיים.

אבל — וזה אבל גדול מאד! — יומן משה שרת יצא במלואו לאור, אנשים כבר קוראים אותו, לומדים אותו, חוקרים אותו (ואולי מסיקים מסקנות נוגדות — כך מת" לבנת ההיסטוריה!); ולא אנשים ערטילי איים, אלא אנשים שאת נתקלת ותתקלי בהם על ימין ועל שמאל, אפילו בקיבוץ שלך (איני מעלה בדעתך, שהיומן לא מצוי, בנורתך, בספרייתך (לעד) — ואת לא תוכלי לדבר איתם מתוך ידיעה, לשוחח איתם, לדון איתם במיסמך הנכבד הזה (בכמות, אם לא באיכות).

האם את חיה בגלעד, או במין מאה שע" רים? האם את בתיאדם, או בתייענה?

בברכה,

יעקב שרת